

30/4

Kommunistiska borgarråd i Amsterdam har isolerats

Av HERBERT TINGSTEN.

BRYSSEL, torsdag.

De kommunistiska partierna i Holland och Belgien omfattade vid valen för två år sedan omkring tio procent av väljarna och är alltså av samma storleksordning som i Sverige. I den holländska andra kammaren besitter kommunisterna tio platser av hundra, i den belgiska deputeradekammaren har de 23 platser av 202. Trots att kommunisterna efter Rysslands inträde i världskriget gjorde aktiva insatser i motståndsrörelsen mot tyskarna, är emellertid skiljelinjen mellan socialdemokrati och kommunism starkare markerad än hos oss. Halvkommunisterna av typen Höglund och Branting finns inte i dessa länder. Särskilt efter kuppen i Tjeckoslovakien har socialdemokraterna med utomordentlig energi bekämpat den riktning som allmänt betecknas och alltmer systematiskt behandlas som femte kolonn.

Detta innebär icke att frågan om förbud mot partiet är aktuell. Tvärtom. Enligt en inom alla demokratiska riktningar härskande mening bör kommunismen äga samma politiska rättigheter som alla andra demokratiska riktningar. Forts. sidan nio, spalt tre.

Kommunistiska ...

(Forts. från sid. 1)

Klar front mot kommunismen i både Holland och Belgien

ter som andra; man bör icke i striden mot diktatursträvandena använda antidemokratiska medel och därigenom befördra de illegala tendenserna. Striden förs dels genom propaganda och annan hos partier och organisationer koncentrerad verksamhet, dels — och detta gäller särskilt Holland — genom att kommunister avlägsnas från politiska poster av betydelse.

Socialdemokratins kamp mot kommunismen har i första hand gällt fackföreningarna. I Belgien innefattar dessa organisationer liksom i Sverige både socialdemokrater och kommunister; under den senaste tiden har emellertid kommunisterna fördrivits från så gott som alla ledande poster, och fackföreningarna står sålunda genomgående under demokratiskt styre. I Holland har en socialdemokratisk arbetarorganisation dominerat, men därjämte finns en mindre, av kommunister behärskad fackföreningsrörelse — typiskt nog kallad "enhets"-organisation; ur denna har under de senaste månaderna en rad grupper brutit sig ut på grund av missnöje med den kommunistiska ledningen.

Socialdemokraterna har vidare allt mer systematiskt lämnat de många blandade organisationer som i praktiken tenderar att tjänstgöra som kommunistiska täckorganisationer, och dessa har därigenom förlorat sin förmåga att splittra och förvirra. Det holländska arbetarpartiet har i en särskild skrift, "Den trojanska hästen", givit en instruktiv redogörelse för dylika täckorganisationer, som ofta under sken av att driva antifascistisk verksamhet i realiteten propagerar för kommunismen. Att en socialdemokrat — såsom i Sverige — skulle hylla den ryska despotin i föreningen "Sovjetunionens vänner" vore i Holland och Belgien otänkbart.

Holländsk aktion mot kommunisterna.

I Holland har under socialdemokratisk medverkan mera långtgående åtgärder tillgripits mot kommunismen. Polisen har förstärkts, och ett slags hemvärn har upprättats för det inre försvaret. De demokratiska partierna har rätt att regelbundet använda radion för sin propaganda, men kommunisterna ställs utanför; endast i samband

med valen skall, antar man, även kommunistisk agitation tillåtas i radion. På socialdemokratiskt initiativ har de kommunistiska representanterna uteslutits ur de parlamentariska utskotten för försvars- och utrikesfrågor. Alla de demokratiska partierna anser denna åtgärd nödvändig med hänsyn till landets säkerhet. För närvarande förbereds utrensning av kommunisterna från högre poster i förvaltningen. En 20 år gammal lag, som ursprungligen närmast var riktad mot nazismen, kan härvid komma till användning.

Av särskilt intresse är utrensningen inom kommunalförvaltningen. Efter kommunalvalen för två år sedan valde stadsfullmäktige i en rad städer — bl. a. storstäderna Amsterdam och Rotterdam, som är centra för kommunismen — genom majoritetsval "stadsregeringar" omfattande jämväl kommunistiska representanter. Nu försöker man få bort eller oskadliggöra dessa kommunistiska borgarråd. I Amsterdam beslöt stadsfullmäktige för någon vecka sedan att kräva de två kommunistiska borgarrådens avgång. Då kommunisterna vägrade att ta avsked, måste man, eftersom någon möjlighet att avsätta dem inte fanns, göra en kringgående rörelse: antalet borgarråd ökades från sex till sju, och genom en omfördelning av ärendena koncentrerades allt arbete hos de borgerliga och socialdemokratiska medlemmarna av stadsregeringen; kommunisterna fick uppbära sin lön, men de avskars från varje inflytande. I flera andra kommuner har ett liknande förfarande använts, och häromdagen framlades ett lagförslag som skall möjliggöra avsättning av valda kommunala ämbetsmän och därmed leda till kommunisternas avlägsnande från poster av denna art. Vid alla dessa åtgärder har socialdemokraterna gått samman med övriga demokratiska partier. Man jämföre situationen i Stockholm, där en kommunist får stanna som ordförande i polisnämnden på grund av att han stöds av socialdemokraterna.

Viktigare än alla särskilda åtgärder är likväl att i de båda västeuropeiska småstaterna socialdemokratin enigt och helhjärtat gör front mot kommunismen. Man betraktar kommunisterna som en femte kolonn, och man drar konsekvenserna av denna uppfattning. Det går inte — så är den socialdemokratiska parollen — att bekänna sig till folkstyrelse och nationellt försvar och samtidigt samarbeta med ett parti som arbetar för diktatur i en främmande maktstjänst.

1/5 47-

1/5 48

april 9 l. 3 ul. 2 k.
2 k. 3 m.

85 l. 48 k. 11 ul. 5 / m. 13 a =

208